

RAIĆ (17) *vb impf*

a jasne.

inf raić (6). ◇ *praes* 1 sg raję (1). ◇ [2 sg raisz.] ◇ 3 sg rai (1). ◇ 3 pl rają (1). ◇ *praet* 3 sg m raił (3).
◇ 3 pl m pers raiłi (2). ◇ *fut* 1 sg m będę raił (1). ◇ *con* 3 sg m by raił (2).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

1. *Swatać, polecać na współmałżonka; pronubare Mącz, Cn; (nuptias) conciliare Cn [w tym: kogo (8)] (13) : ZapKościer 1585/60; Polixenę ráiā: Prawie to czas wefela GórnTroas 59, 59; [Także też y ci ktorzi prawa rządnie napifali [...] oniem wftawy vczynili/ iako a kiedy Rayć/ y złączone Małżeństwo ma być Ekonom D3; y s kazalnice często każdego wystrzegać/ aby żaden raić wtei mierze się nieważył/ ale nadewłfyłtko v pafterza fwego/ albo w Confyłtorzu porady fłukał/ y zapewne się wywiedział/ iefly w takowej przygodzie małżeństwo dozwolone/ czyli nie. UstKościel 165v].*

raić komu (4): naydzye dzis zās thákowe/ kthorzy dla fwey woley gdy się miłółnicami opętáyą/ żenić się nyechcą. Przeto gdyby mu kto co [= kogoś] raił/ wymawyć się nyegodnołcyą będzie GliczKsiąż 08v. *Cf* »męża raić«, »raić żonę«.

raić za kogo (4): cf »dziewkę raić«, »raić za męż«.

[*W połączeniu szeregowym: w tym maia ftarzi pilni a baczni być/ aby dzieci fwoie gdy czas fłufzny przichodzi: bez omiełzkania raijli/ a ku małżeństhwu ym pomagali y radzili Ekonom L.*]

Zwroty: »raić brutkę [= narzeczoną]« (1): ízełznał ten tomałz yłz Gdyłzmy napyerwey yefdzeli do zycimyna Raycz tę brutkę na Imyę Katarzinyę [...] *ZapKościer 1585/60.*

»dziewkę [za kogo] raić« (1): Abowiem Ian Czełki Krol s Filipem Krolem Francułkim/ ktorego dziewczkę za fyna raił/ v Papieżá w thym przekażał. *BielKron 370v.*

»raić za męż« [szyk zmienny] (3): Matrimonio puellae servire, Pannę ráyić za męż *Mącz [388]c, 252c; Ciebie z iednym fyncaczkim małżonek zołtáwił/ Wierę cię krzczna wdowko będę za męż raił. ZbyłPrzyg B3v.*

»[komu] męża raić« (1): [św. Juliana] májac zacne rodzice/ y Cefarłkie przyaćiele/ zacnego też iey mężá ráili. SkarŻyw 150; [SkarŻyw 675 (Linde)].

»raić [komu] żonę« (2): Ale ocyec koždy gdy fynowi ráić ma żonę/ obáczyc ma aby tá byála głowá ktoráby fynowi ráil/ łotrynyą nye była. *GliczKsiąż P6v; Connubia coniungere, Ożeniáć/ Ráić komu żonę/ Dziewosłębić. Mącz 178a.*

Szereg: »raić, dziewosłębić« (2): Pronubo, Ráyę za męż/ Dżiewosłębię. *Mącz 252c, 178a.*

2. *Doradzać, zalecać [w tym: kogo, co (3)] (4) : Nálláduycie y tych Grekow/ ktorzy [...] iedność S. Kościelną ráili/ do niey was wzywáli SkarJedn 352; Pan Stároftá ráil Praktyká dobrego PaxLiz B3v.*

raić do kogo (1): Znam tám kilku [*handlarzy końmi*] znam Truchlę/ y Modzelowłkięgo: Leczbym do tych nieráil nikogo dobrego *WyprPl B2.*

W połączeniu szeregowym (1): więc iednáć/ więc ráić/ więc fłánowić/ włzytkiego thego v mądrey głowy fłukáią. *GórnDworz Q7v.*

[*Przen: Srogie nieszczęście! [...] Przecz mi wždy na złość często drogi raisz Otwin(?)Erot 15.*]

Synonimy: 1. polecać, rękować, stręczyć, swatać; 2. namawiać, radzić.

Formacje współrdzenne: naraić, zraić; narajać, wrajać.

Cf **RAJENIE**, [**RAJONY**]

DDJ